

J. Th. Thomsens prædiken 1. søndag i fasten

Taler

J. Th. Thomsen
Sognepræst

Dato

18. februar 1945

Sted

Hellerup Kirke

Omstændigheder

Prædikenens originale titel er "Djævelen".

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 4, vers 1-11

- 1 Det er jo ikke en særlig opbyggelig Overskrift til en lille Prædiken. Men den har den Fordel, at den i høj Grad har med Virkeligheden at gøre, selv om saakaldte moderne Mennesker henviser Troen paa en Djævel til den mørke Middelalder og med et medlidende Skuldertræk springer hans Navn forbi – alt – saa med
- 5 Undtagelse af, naar de bander.

At den mørke Middelalder opfattede ham som en hæslig Person med Hale, Kløer og Horn i Panden, er der vel ikke noget at sige til, naar Bibelens Tegning af ham i katolske Tid for de fleste var skjult. Er Bibelen lukket, maa Folk give sig

10 til at digte og drømme. Men da man i høj Grad kendte Djævelens Gerninger, var Middelalderens menneskelige Billede af ham alligevel langt mere i Slægt med Virkeligheden end vor Tids Opfattelse, hvor de fleste nægter hans Eksistens til Trods for, at hans Gerninger i Nutiden saa sandelig ikke er mindre synlige.

- 15 Havde Mennesker nu i Almindelighed ikke været klogere end Gud, saa havde man taget Bibelens Tale om Djævelen alvorligt, for i Bibelen er Djævelen en rystende Virkelighed, men Verden vil som bekendt bedrages, og saa er det da Djævelens største Triumf, at han har faaet Mennesker til at tvivle om sin Eksistens. Derved har han frit Spil, for man vogter sig jo ikke for en indbildt
- 20 Fjende.

Det er nemlig Djævelens vigtigste Taktik, at han skjuler sig selv og sin Hensigt, som er den, "at de ikke skal tro og blive frelst." Derfor kommer han saa at sige adrig som en brølende Løve, men langt hellere i Skikkelse af en "god" Ven. Der

25 er ogsaa det ved hans Taktik, at han gerne sætter ind der, hvor der er Lidelse og Modgang. Saa kommer det lille uskyldige: mon? Ind i ens Hjerte. Mon Gud nu

alligevel kan?

30 Tag nu Bibelen eller Salmebogen og læs dette Evangelium, det forlanger jeg af enhver, som med Alvor i Sindet læser denne Prædiken. Og læg saa Mærke til Djævelens Taktik. Nu er Jesus lige blevet døbt til at gaa ind under alle Slægters Byrde af Synd for i Guds Navn at føre Sejren igennem. Han er sandelig en Menneskesøn. Men saa er det ogsaa givet, at her maa Djævelen mobilisere al sin Magt. Nu eller aldrig.

35

Og saa bliver vi Vidne til alle Tiders største Kamp, Kampen mellem Satan og Gud, denne Kamp, som ogsaa i høj Grad angaar os, fordi Kampen gælder os. Først kommer Djævelen slentrende tilfældig som en god Ven paa det Tidspunkt, da Menneskesønnen trængte til en Vennehaand, fordi han var i Sult og Nød.

40

“Guds Søn behøver da ikke at sulte, du kan jo gøre Stene til Brød. Det kan ikke være Meningen at Gud, som har Omsorg for alle, vil lade sin egen Søn sulte, og hvis du omkommer her af Sult, kan du jo ikke gøre din Gerning.” Saadan noget i den Retning siger Vennen. Og senere fra Helligdommens Tinde siger han noget om, at det naturligvis er Meningen, at Guds Søn hurtigst muligt skal fremme Guds Planer og bruge sin Magt til at fremme Guds Sag. Han vil ikke nedbryde Troen, men tværtimod ægge Troen til Handling: “Spring nu ud, og lad Engle bære dig,” siger Djævelen, som ikke gaar af Vejen for at citere Guds Ord: “saa kan da Mennesker se, hvem du er, at du er Guds Søn.”

50

Af gode Grunde er denne Ven saa snedig som selve Fanden. Af Grunde som vi ved.

55 Det lykkedes ikke for Djævelen. Han maa ændre sin Taktik til et afgørende Stød, og fra et højt Bjerg giver han et fantastisk Tilbud, for hvad Djævelen ikke give af Riger og Byer, naar blot han kan faa øget sin Indflydelse. I sin umættelige Iver kommer Djævelen for Skade at falde ud af Rollen som Ven og bliver nu pludselig baade plump og grov, naar han efter sit store Tilbud om alle Verdens Riger og deres Herlighed tilføjer: “Alt dette vil jeg give dig, dersom du vil falde ned og tilbede mig.”

60

Saa faldt da Masken. Ansigt til Ansigt med Jesus Kristus blev Djævelen tvunget til at afsløre sin Hensigt. Han maatte vise sit sande Ansigt. Han er afsløret. Og

hvis han nu havde haft en Hale, havde der været Grund til at stikke den mellem Benene. Men dette er rystende Alvor, Kampen mellem Satan og Gud, den Kamp, som gælder dig og mig.

70 “Vig bag mig, Satan,” lød det fra Bjerget. Og her i Dalen runger Ekkoet endnu, men det er mere end et Ekko. Det er den samme Røst, det er den samme Kraft. Jesus Kristus har sejret, og han sejrer. Og Vaabnet i denne Kamp med Djævelen baade til Forsvar og Angreb var Guds Ord.

75 Hver gang mødte Jesus Fristeren med et: “Der staar skrevet.”

Djævelen ønskede blot et eneste lille Knæfald i det skjulte paa Bjerget, da Jesus var i stor Lidelse og Nød. Men han blev vist tilbage, og Sejren over Djævelen blev i al Evighed beseglet, da Korsets Ord lød: Det er fuldbragt.

80

Lad rase Mørkets Drot

Med Løgn og Mord og Spot.

85 Han har dog faa't sin Dom,

Da Krist til Jorden kom,

Et Ord han nu kan fælde.

90

Saa slutter Evangeliet saaledes: Da forlader Djævelen ham, og se, Engle kom til ham og tjente ham. Og han, som ikke vilde skyde Genvej for at undgaa Korset, han gaar nu sin Lidelses Gang, og han fuldendte denne sin Gang til evig Sejr for os fattige Syndere. Derfor kommer ogsaa dette Evangelium til enhver, som vil høre det, med hans ufattelige Tilbud. Uden ham er vi Djævelens sikre Bytte.

95

Ja, der er ingen anden Vej frem, og vil vi aande frit, vil vi leve i de levendes Land, saa maa vi være hos ham, der kom til os, og saa kan vi ogsaa synge med Grundtvig: Men hvor Herren har sin Gang, der er Englevagt og Sang.

100

Kilde

Kristeligt Dagblad, Nr. 122, 49. Aarg. 18/02-1945

105 **Kildetype**
Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags
1. søndag i fasten, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

110 **URI**
<https://www.dansketaler.dk/tale/j-th-thomsens-praediken>

115

120

125

130

135

140